הורו בית דין פרק ראשון הוריות ה.

רבי שמעון אומר שלש עשרה פריס. פר לכל שבט ושבט ופר לבית דין. וטעמייהו דכולהו מפרש בגמרא: **הורו בית דין ועשו שבטים שבטים או רובן.** של כל שבט ושבט דשבעה שבטים וכגון דהוי רובן של ישראל מביאין פר וכו' דברי רבי מאיר [ד"ס"ל] ב"ד מביאין פר ולא לבדו: **רבי יהודה אומר ז' שבטים שבטים מביאין ז' פרים ושאר שבטים שלא חטאו מביאין על ידיהן פר** [2]שאף אלו שלא חטאו מביאין ע"י חוטאין ר"ש אומר ח' פרים ובעבודת כוכבים ח' פרים וח' שעירים פר ושעיר לכל שבט ושבט פר ושעיר לב"ד הורו ב"ד של אחד מן השבטים ועשה אותו השבט על פיהן אותו שבט הוא חייב ושאר כל השבטים פטורין דברי רבי יהודה וחכמים אומרים [3]אין חייבין אלא על הוריות בית דין הגדול בלבד שנאמר [1]ואם כל עדת ישראל ישגו ולא עדת אותו שבט: **גמ'** [6]ת"ר ידעו שהורו וטעו מה הורו יכול יהו חייבין ת"ל [2]ונודעה החטאת יולא שיודעו החוטאין אשר חטאו חטאו שני שבטים מביאין שני פרים חטאו שלשה מביאין שלשה או אינו אומר אלא חטאו שני יחידים מביאין שני פרים חטאו ג' מביאין ג' ת"ל הקהל הקהל חייב וכל קהל וקהל חייב כיצד חטאו שני שבטים מביאין שני פרים חטאו ז' מביאין ז' ושאר שבטים שלא חטאו מביאין על ידיהן פר פר שאפילו אלו שלא חטאו מביאין ע"י החוטאין לכך נאמר קהל לחייב על כל קהל וקהל דברי רבי יהודה ר"ש אומר ז' שבטים שחטאו מביאין ז' פרים ובית דין מביאין על ידיהן פר שנאמר למטה קהל ונאמר למעלה קהל מה קהל האמור למעלה ב"ד עם הקהל אף קהל האמור למטה ב"ד עם הקהל רבי מאיר אומר ז' שבטים שחטאו ב"ד מביאין על ידיהם פר והן פטורין נאמר קהל למטה ונאמר קהל למעלה מה קהל האמור למעלה ב"ד ולא צבור אף קהל האמור למטה ב"ד ולא צבור [7]רבי שמעון בן אלעזר אומר משמו [8]חטאו ששה שבטים והם רובו של קהל מביאין פר

רבי שמעון אומר י"ג פרים ובעבודת כוכבים שלשה עשר פרים וי"ג שעירים פר ושעיר לכל שבט ושבט פר ושעיר לב"ד הורו ב"ד ועשו ז' שבטים או רובן על פיהן מביאין פר ובעבודת כוכבים מביאין פר ושעיר דברי ר"מ [6]רבי יהודה אומר [1]ז' שבטים שחטאו מביאין ז' פרים ושאר שבטים שלא חטאו מביאין על ידיהן פר [2]שאף אלו שלא חטאו מביאין ע"י חוטאין ר"ש אומר ח' פרים ובעבודת כוכבים ח' פרים וח' שעירים פר ושעיר לכל שבט ושבט פר ושעיר לב"ד הורו ב"ד של אחד מן השבטים ועשה אותו השבט על פיהן אותו שבט הוא חייב ושאר כל השבטים פטורין דברי רבי יהודה וחכמים אומרים [3]אין חייבין אלא על הוריות בית דין הגדול בלבד שנאמר [1]ואם כל עדת ישראל ישגו ולא עדת אותו שבט: **גמ'** [6]ת"ר ידעו שהורו וטעו מה הורו יכול יהו חייבין ת"ל [2]ונודעה החטאת יולא שיודעו החוטאין אשר חטאו חטאו שני שבטים מביאין שני פרים חטאו שלשה מביאין שלשה או אינו אומר אלא חטאו שני יחידים מביאין שני פרים חטאו ג' מביאין ג' ת"ל הקהל הקהל חייב וכל קהל וקהל חייב כיצד חטאו שני שבטים מביאין שני פרים חטאו ז' מביאין ז' ושאר שבטים שלא חטאו מביאין על ידיהן פר פר שאפילו אלו שלא חטאו מביאין ע"י החוטאין לכך נאמר קהל לחייב על כל קהל וקהל דברי רבי יהודה ר"ש אומר ז' שבטים שחטאו מביאין ז' פרים ובית דין מביאין על ידיהן פר שנאמר למטה קהל ונאמר למעלה קהל מה קהל האמור למעלה ב"ד עם הקהל אף קהל האמור למטה ב"ד עם הקהל רבי מאיר אומר ז' שבטים שחטאו ב"ד מביאין על ידיהם פר והן פטורין נאמר קהל למטה ונאמר קהל למעלה מה קהל האמור למעלה ב"ד ולא צבור אף קהל האמור למטה ב"ד ולא צבור [7]רבי שמעון בן אלעזר אומר משמו [8]חטאו ששה שבטים והם רובו של קהל או ז' אע"פ שאינו רובו של קהל מביאין פר

אמר מר ונודעה החטאת ולא שיודעו החוטאין מאן תנא אמר רב יהודה אמר רב ואיתימא רבא דלא כרבי אליעזר [7]דתנן [8]אמר ר' אליעזר מה נפשך אם חלב אכל חייב רב אשי אמר אפילו תימא רבי אליעזר שאני הכא דכתיב [2]אשר חטאו עליה התם נמי הכתי' [1]אשר חטא בה התוא מיבעי ליה [9]פרט למתעסק מ"ט דר' יהודה קסבר ארבעה קהלי כתיבי קהל הקהל קהל הקהל חד לחייב על כל קהל וקהל וחד [8]להוראה תלויה בב"ד ומעשה תלוי בקהל וחד לגרירה וחד לשבט שעשה בהוראת ב"ד ור"ש תלתא קהלי כתיבי כתיבי קהל הקהל מעיני הקהל אורחיה דקרא הוא כדאמרי אינשי מעיני דפלניא חד לחייב על כל קהל וקהל ותרי אחרינו נאמר למטה קהל ונאמר למעלה קהל מה להלן ב"ד עם הקהל אף כאן ב"ד עם הקהל [8]ור"מ קהל הקהל לא דרשי הלכך תרי קהלי כתיבי מיבעי ליה לנאמר למטה קהל ונאמר למעלה קהל מה להלן ב"ד ולא צבור אף כאן ב"ד ולא צבור ורשב"א מ"ט כתי' [4]והיה אם מעיני העדה אלמא מיעוטא דכתי' מעיני וכתי' [5]כי לכל העם בשגגה למימרא דרובא אין מיעוטא לא הא כיצד עשו ו' והן רובו של קהל או ז' אע"פ שאינו רובו של קהל חייבין

אם חלב אכל חייב בו'. תימה מי דמי התם כין כתלב כין בעותר חד קרבן הוא אכל הכא קרבן דבעותר טוכסים שיש שה לחלב. וי"ל דס"ל דתני דלא פליגי בעניינים שקרבנם שה כעין חלב ותם כדפרש"י: **ור"ש תלתא קהלי כתיבי בו'.** יש פפרים דגרסי תרי קהל כתיבי וכן נראה וכני למימר דחד קהל כוליה קרא לאוהרת דקרא וחד קהל דדרשון קהל הקהל והיתו תרי קהל. ולר' מאיר חד קהל כוליה לאוהרת דקרא ומיעוט נמי שמעון דלחייב בעין דין ולא בלבור וחד קהל לב"ד ולפי הגירסה הכתוב בספרים נמי למימר דתרוייהו אתו לב"ש ולא נטיה. מיהו אפשר דתלמודא נמי למימר לרבי

**שמעון דקהל דאמור למעלה דמעלה הוא בית דין עם הצבור ולא לא כתיב הכתיב לא"ש דקהל למטה סייגו לבור ולא בית דין ולרבי מאיר משמע מיפסק. ועי"ק אלינא דרבי שמעון ליתא ד' קהל כתיבי ומייתר ליה חד קהל למעשה מלי בקהל ולא הוה לרך לאהזהרי אקרא אחרינא. מיהו ליכא למפרך לר"מ לגרוס ג' קהל כרבי שמעון למלרס מעשה מלי בקהל כיון דאיתא ליה ב"ש דקהל בבית דין אמור ל"ב לא מלי למלף משם שמעון דקהל דכתי' לעשות לא מלי לאוהרת מעשה מלי בקהל ואפי' הוראה תלויה בב"ד ומעשה מלי בקהל אל"ב מי אלמד משם מיעוט דקהל האמור למעלה דמעלה הוא בית דין עם הצבור ולא לא כתיב הכתיב לא"ש דקהל למטה כדכתי' מעיני וכתי'